Mantelzorg & mantelzorg-woning

Mantel zorg NL

Inhoud

Inleiding 3
1. Wat is een mantelzorgwoning? 4
2. Zorg en samen leven 6
3. Vergunningen en voorwaarden 8
4. Kopen, huren of (ver)bouwen 10
5. Geldzaken 12
6. Eigendom en belasting 14
7. Adres, uitkeringen en toeslagen 16
8. Waar kan je terecht voor hulp en advies? 18

Inleiding

Wil je dichtbij de persoon wonen waarvoor je zorgt? Dan kan een mantelzorgwoning een goede oplossing zijn.

De persoon die zorg nodig heeft en de mantelzorger wonen dan zo dicht mogelijk bij elkaar. Toch hebben ze allebei een eigen woning. De ene persoon woont in de hoofdwoning. De andere persoon woont in de mantelzorgwoning in de tuin of op het achtererf. Zorg is dan altijd dichtbij. Dat geeft een veilig gevoel. Maar een mantelzorgwoning staat er niet zomaar. Er zijn allerlei regels voor.

In deze gids zetten we de belangrijkste regels op een rij. En vertellen we ook waar je meer informatie kan vinden. We hopen dat deze informatie helpt bij het maken van jouw plannen voor een mantelzorgwoning.

Deze woorden gebruiken we vaak in deze gids:

Mantelzorg
Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor familieleden of vrienden die zorg nodig hebben door ziekte, ouderdom of een beperking.

Mantelzorger
De persoon die onbetaalde en vaak langdurige zorg geeft aan een oud of ziek familielid of vriend.

Mantelzorgwoning
Een mantelzorgwoning is een extra woning die je bouwt of plaatst bij de hoofdwoning.

Hoofdwoning
De hoofdwoning is de woning die er al staat. De tuin of het achtererf hoort bij deze woning.

Erf
Het erf is het stuk grond waar de hoofdwoning op staat.

Achtererf
Het achtererf is het stuk grond achter en aan de zijkant van de woning. Het achtererf begint op 1 meter achter de voorgevel van de hoofdwoning.

Disclaimer
Je mag niets uit dit document kopiëren, verveelvoudigen of hergebruiken zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf van MantelzorgNL.

Help ons deze informatie te verbeteren
Mis je informatie? Of vind je informatie niet duidelijk? Bel dan de Mantelzorglijn (030 760 60 55) of stuur een e-mail naar mantelzorglijn@mantelzorg.nl. Met jouw tips kunnen wij de informatie verbeteren.

Copyright MantelzorgNL 2024

1. Wat is een mantelzorgwoning?

Een mantelzorgwoning is een woning die je bouwt op je eigen achtererf. Of op het achtererf van de persoon die zorg nodig heeft. Zo kunnen de mantelzorger en de persoon die zorg nodig heeft zo dicht mogelijk bij elkaar wonen.

Zelfstandige woning

Een mantelzorgwoning is te gebruiken als zelfstandige woning en heeft:

- een eigen ingang;
- keuken;
- badkamer;
- toilet;
- woonkamer;
- slaapkamer.

Soorten mantelzorgwoningen

Niet alle mantelzorgwoningen zien er hetzelfde uit.

- Een mantelzorgwoning kan een bestaande garage of schuur zijn, die later is verbouwd tot mantelzorgwoning.
- Het kan ook een deel van de bestaande hoofdwoning zijn, dat is verbouwd tot een mantelzorgwoning.
- Of er is in de tuin een nieuw bijgebouw gebouwd, dat tijdelijk als mantelzorgwoning wordt gebruikt.
- Maar het kan ook een kant-en-klare mantelzorgwoning zijn die in de tuin geplaatst is. Dat kan bijvoorbeeld een chalet of stacaravan zijn.

Welke mantelzorgwoning je kiest, is vaak afhankelijk van de mogelijkheden die je hebt. Staat er al een schuur of garage in de tuin die kan worden verbouwd? Hoeveel geld kunnen jullie aan een verbouwing besteden? Is er genoeg ruimte om een kant-en-klare mantelzorgwoning te plaatsen?

Wie mag er wonen?

Je kan kiezen wie er in de mantelzorgwoning woont: de persoon die zorg nodig heeft of de mantelzorger. De ander woont dan in de hoofdwoning. Maar er mogen in de mantelzorgwoning niet meer dan twee personen wonen. Ook kinderen tellen mee.

Voorbeeld:

De moeder van Frank heeft de ziekte van Alzheimer. Frank en zijn vrouw zorgen voor haar. Om dat beter te kunnen doen, plaatsen zij een mantelzorgwoning bij hun eigen woning. De ouders van Frank gaan daar samen wonen. Ook al heeft de vader van Frank geen zorg nodig.

Wie mag er wonen?

De mantelzorgwoning mag alleen tijdelijk als woning gebruikt worden. Dit kan zo lang er sprake is van mantelzorg. Verhuist de persoon die zorg nodig heeft naar een zorginstelling? Of overlijdt deze persoon? Dan mag de mantelzorgwoning niet meer als woning gebruikt worden.
Je mag de ruimte wel blijven gebruiken als kantoor, opslag of tuinhuis. Je kan de keuken of badkamer verwijderen om de mantelzorgwoning weer te herstellen naar een bijgebouw zonder woonfunctie.

Wat als een partner achterblijft?

Blijft er na verhuizing of overlijden van degene die de zorg nodig heeft een partner achter in de mantelzorgwoning? En heeft die geen zorg nodig? Dan mag de mantelzorgwoning officieel niet meer als woning gebruikt worden. Vraag de gemeente hoe je kan voorkomen dat de partner dan uit de mantelzorgwoning moet. De gemeente kan bijvoorbeeld bewoning door de langstlevende partner toestaan (gedogen). Of een tijdelijke vergunning geven waardoor de partner toch in de mantelzorgwoning kan blijven.

2. Zorg en samen leven

Mensen kiezen vaak voor een mantelzorgwoning, zodat het makkelijker is om mantelzorg te geven. Maar hoe zie je dat voor je? Praat hierover met elkaar en maak afspraken. Bespreek of je gebruik blijft maken van professionele zorg. Maak ook afspraken over het dagelijks leven: wat doe je samen en wat doe je apart van elkaar?

Mantelzorg

Ook al woont degene die zorg nodig heeft met jou op hetzelfde terrein, dat betekent niet dat jij verantwoordelijk bent voor alle zorg. Bespreek met elkaar welke wensen en verwachtingen je hebt. Welke taken wil je op je nemen als mantelzorger? En welke vooral niet? Het delen van de zorg blijft belangrijk. Betrek daarom ook andere familieleden of vrienden bij de zorg. Maak afspraken over wie wat doet. Zorg ook dat je afspreekt wie de zorg overneemt als jij op vakantie gaat.

Professionele zorg

Degene die zorg nodig heeft, kan ook professionele zorg aanvragen. Dit kan thuiszorg zijn, ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), of zorg uit de Wet langdurige zorg (Wlz). In sommige gemeentes verliest je naaste het recht op huishoudelijke hulp als jullie op hetzelfde adres wonen. Als je een apart adres voor de mantelzorgwoning aanvraagt, heb je dat probleem niet.

Mantelzorg & PGB

In sommige situaties kan je de mantelzorger inhuren en uitbetalen uit een persoonsgebonden budget (PGB). Dat kan ook als je in een mantelzorgwoning woont. Maar de mantelzorger moet dan behalve betaalde zorg óók onbetaalde zorg geven. Dat is vaak een eis in de regels voor de mantelzorgwoning.

Voorbeeld:

De ouders van Nora wonen in een mantelzorgwoning bij haar in de tuin. Twee keer per week helpt Nora haar moeder met douchen en aankleden. Ze wordt hiervoor betaald uit het PGB van haar moeder. Daarnaast heeft Nora nog andere zorgtaken: de ouders eten regelmatig bij Nora, ze helpt haar ouders bij het huishouden en ze gaat mee naar afspraken. Dit zijn onbetaalde mantelzorgtaken.

Als de zorg te zwaar wordt

Wat gebeurt er als de gezondheid van de persoon waarvoor je zorgt slechter wordt? Vaak probeer je dan extra hulp te organiseren. Dat kan hulp van vrienden, buren en familieleden zijn, of professionele hulp van de thuiszorg. Toch lukt het niet altijd om zelfstandig te blijven wonen, zelfs niet in een mantelzorgwoning waar hulp altijd dichtbij is. Dan kan verhuizing naar een

zorginstelling nodig zijn. Dat is vaak een lastige beslissing. Probeer hier vooraf afspraken over te maken. En vraag een ander familielid of vriend om hierover mee te beslissen.

Dagelijks leven

Als je dichtbij elkaar woont, kunnen sneller irritaties ontstaan. Praat daarom vooraf met elkaar over hoe jullie met elkaar willen omgaan in het dagelijkse leven. Loop je zo bij elkaar naar binnen of bel je aan? Eet je samen? En hoe zit het met de tuin? Is die van jullie samen of krijgt ieder een eigen deel?

De toekomst

Je kan niet voorspellen wat er in de toekomst gaat gebeuren. Probeer met elkaar te bedenken wat er kan gebeuren en welke problemen dan kunnen ontstaan. Bijvoorbeeld als je eigen gezondheid achteruit gaat. Of als jij en je partner uit elkaar gaan. Of als je moet verhuizen omdat je een nieuwe baan hebt. Als de woning dan verkocht moet worden, moeten ook de bewoners van de mantelzorgwoning vertrekken.

3. Vergunningen en voorwaarden

Gemeentes mogen sinds 2024 zelf hun regels voor mantelzorgwoningen bepalen. De regels kunnen dus per gemeente verschillen. Niet alle gemeentes hebben al eigen regels. Zolang ze die nog niet hebben, kan je zonder een vergunning een mantelzorgwoning plaatsen. Je moet dan wel aan de voorwaarden voldoen.

Oude regels

Tot 2024 was het mogelijk om een mantelzorgwoning te plaatsen zonder vergunning van de gemeente. Je moest dan wel aan voorwaarden voldoen. Dit was wettelijk geregeld en deze regels waren in alle gemeentes hetzelfde.

Nieuwe regels per gemeente

Sinds 2024 mogen gemeentes zelf hun regels voor mantelzorgwoningen bepalen. De gemeente bepaalt of je zonder vergunning een mantelzorgwoning mag plaatsen. En aan welke voorwaarden je dan moet voldoen. De regels kunnen nu dus per gemeente verschillen.

Niet alle gemeentes hebben al eigen regels. Heeft jouw gemeente nu nog geen eigen regels, dan zullen die er de komende jaren nog komen. Uiterlijk in 2031 moeten alle gemeentes eigen regels voor mantelzorgwoningen hebben.

Mag je in jouw gemeente een mantelzorgwoning plaatsen?

Vraag bij de gemeente welke regels er zijn voor mantelzorgwoningen en of je een vergunning nodig hebt. Deze informatie vind je vaak op de website van de gemeente. Of stel je vraag aan de afdeling bouwen & vergunningen van de gemeente.

Vergunningencheck

Je kan ook de vergunningencheck doen op de website van het Omgevingsloket. Je vult je adres in en geeft aan wat je wilt bouwen en waarvoor. De vergunningcheck laat dan zien:

- of je hiervoor een vergunning nodig hebt;
- of je een melding moet doen.

Vooroverleg

Je kan ook vooroverleg aanvragen bij de gemeente. In het vooroverleg kijkt de gemeente of jouw plan past binnen de vergunningvrije regels.Hieraan zijn kosten verbonden. Past jouw plan niet binnen de vergunningvrije regels? Dan kan je het plan nog aanpassen. Of je kan ervoor kiezen om een officiële omgevingsvergunning aan te vragen. Het aanvragen van een omgevingsvergunning is een uitgebreide procedure waarvoor je legeskosten betaalt.

Veelgebruikte voorwaarden

Ook als je vergunningsvrij een mantelzorgwoning mag plaatsen zijn er wel voorwaarden waar je je

aan moet houden. Deze voorwaarden komen uit de oude regelgeving maar gelden vaak ook nog als de gemeente nieuwe regelgeving heeft.Veel gemeenten houden deze voorwaarden aan:

a. **Er moet sprake zijn van intensieve mantelzorg**
   Het gaat dan om minstens acht uur zorg per week, voor een periode van minimaal drie maanden. De mantelzorger heeft een een persoonlijke band met de persoon voor wie hij/zij zorgt en doet dit vrijwillig, dus onbetaald. Soms vraagt de gemeente om een mantelzorgverklaring. Op de website van MantelzorgNL lees je wat je dan kan doen.

b. **In de mantelzorgwoning mogen niet meer dan twee mensen wonen**
   Vaak woont de persoon die zorg krijgt in de mantelzorgwoning. Maar het kan ook andersom. Dan woont de mantelzorger in de mantelzorgwoning. Er mogen niet meer dan twee mensen in de mantelzorgwoning wonen. Kinderen tellen ook mee.

c. **De mantelzorgwoning moet op het achtererf staan en passen binnen het aantal vierkante meters dat bebouwd mag worden.**
   Je mag niet je hele tuin volbouwen. Er is een maximale oppervlakte die je mag bebouwen. De woning mag alleen op het achtererf staan. Dit begint op 1 meter achter de voorkant van de hoofdwoning. Op de website van het Informatiepunt Leefomgeving staat hoe je bepaalt wat het achtererf is en hoeveel je nog mag bijbouwen. De gemeente of een aannemer kan hierbij helpen.

d. **De mantelzorgwoning mag alleen op grond staan die bedoeld is voor wonen.**
   De mantelzorgwoning mag niet op grond staan die bedoeld is voor iets anders, zoals landbouwgrond of bedrijfsgrond.

e. **De mantelzorgwoning is tijdelijk**
   Als degene die zorg nodig heeft, verhuist of overlijdt, mag de mantelzorgwoning wel blijven staan, maar je mag hem niet meer gebruiken als woning.

f. **De mantelzorgwoning moet voldoen aan bouwregels**
   Er zijn regels voor de grootte van het gebouw, de afstand tot de buren en technische eisen. Deze vind je op de website van het Informatiepunt Leefomgeving.

Let op: deze voorwaarden worden veel gebruikt. Maar jouw gemeente kan ook andere voorwaarden hebben. Informeer dus altijd bij je eigen gemeente.

Als je al eerder een mantelzorgwoning wilt plaatsen
Wil je al een mantelzorgwoning plaatsen voordat er mantelzorg nodig is? Dat mag niet in alle gemeentes. En als het wel mag, heb je altijd een vergunning nodig. Zo'n woning noemen we een pré-mantelzorgwoning. Op de website van MantelzorgNL vind je meer informatie over de pré-mantelzorgwoning.

4. Kopen, huren of (ver)bouwen

Hoe kom je aan een mantelzorgwoning? Je kan een kant-en-klare mantelzorgwoning kopen of huren. Maar je kan ook een bestaande schuur of garage verbouwen tot mantelzorgwoning. Wist je dat er tegenwoordig ook tweedehands mantelzorgwoningen te koop zijn?

Kopen

Je kan een kant-en-klare mantelzorgwoning kopen. Er zijn veel verschillende modellen: klein en eenvoudig of groot en luxe. De goedkoopste kost zo'n 45.000 euro. Voor een luxe mantelzorgwoning betaal je al snel 150.000 euro. Wil je weten wat er te koop is, zoek dan op internet op 'mantelzorgwoning', 'mantelzorgchalet' of 'zorgwoning'. Vraag bij verschillende verkopers informatie op voordat je een keuze maakt. Vraag ook of het bedrijf helpt bij de voorbereidingen van de plaatsing. En vraag of je de mantelzorgwoning na gebruik ook weer via dit bedrijf kan verkopen.

Tweedehands

Er zijn ook steeds vaker tweedehands mantelzorgwoningen te koop. Die zijn vaak goedkoper. Er zijn bedrijven die tweedehands woningen verkopen. Ook particulieren verkopen via internet gebruikte chalets. Koop je een tweedehands woning of chalet van een particulier? Dan moet je zelf een bedrijf zoeken dat de mantelzorgwoning naar de nieuwe plek brengt en daar plaatst.

Huren

Je kan een kant-en-klare mantelzorgwoning ook huren. Je betaalt dan elke maand huur aan het verhuurbedrijf. Ook betaal je extra voor het laten plaatsen en weghalen van de mantelzorgwoning. Wil je weten wat er te huur is, zoek dan op internet op 'mantelzorgwoningen huren'.

Verbouwen

Soms staat er al een schuur of garage bij de hoofdwoning. Die kan je verbouwen tot mantelzorgwoning. Of misschien kan je een deel van de hoofdwoning verbouwen tot mantelzorgwoning. Zorg dat je weet aan welke regels de mantelzorgwoning moet voldoen. Die staan in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). En zoek een aannemer om de verbouwing te laten doen, of ga zelf aan de slag.

Klaar voor de toekomst

Zorg dat er in de mantelzorgwoning genoeg ruimte is om te bewegen met een rollator, looprek of rolstoel. Kies voor brede deuropeningen, een ruime badkamer, geen drempels en genoeg plek voor een lift om iemand uit bed te tillen. Een ergotherapeut kan tips geven.

Gas, water en elektriciteit aansluiten

De leidingen voor gas, water en elektriciteit worden vaak vanuit de hoofdwoning verlengd. Informeer op tijd bij jouw energiebedrijf of netbeheerder of dit kan. Soms is hiervoor een verandering in de stoppenkast nodig. Hiervoor kunnen lange wachttijden zijn. Plaats een

tussenmeter, zodat je de energiekosten kan verdelen. Of maak afspraken over hoe je de kosten verdeelt.

Een nieuwe woning kopen
Ben je op zoek naar een nieuwe koopwoning met ruimte om een mantelzorgwoning te plaatsen? Zorg dat je weet wat de regels voor mantelzorgwoningen zijn in de gemeente. Ga al met de gemeente in gesprek voordat je een nieuwe woning gaat zoeken en een bod uitbrengt.

Vind je een nieuwe koopwoning met een bijgebouw dat geschikt is om in te wonen? Controleer of het bijgebouw voldoet aan de regels van de gemeente. Heb je hier twijfels over? Vraag het dan aan de afdeling bouwen en vergunningen van de gemeente.

5. Geldzaken

Een mantelzorgwoning plaatsen is een hele investering. Soms kun je bij de bank een hypotheek afsluiten. In sommige gemeentes kan je een voordelige lening afsluiten. Zorg dat de mantelzorgwoning verzekerd is. En wist je dat je huur kan vragen voor de mantelzorgwoning?

Kosten

Wat mensen uitgeven aan een mantelzorgwoning, verschilt sterk. Een eenvoudige kant-en-klare mantelzorgwoning kost zo'n 45.000 euro. Voor een luxe mantelzorgwoning betaal je 150.000 euro. Heb je een bestaande schuur of garage die je kan verbouwen, dan ben je soms goedkoper uit. Maar ook dan zijn de verschillen groot.

Geen subsidie

De meeste mensen betalen de mantelzorgwoning van hun eigen geld. Er zijn geen subsidies voor de mantelzorgwoning.

Hypotheek

Kies je ervoor om een stuk aan de hoofdwoning te bouwen? Of ga je een schuur of garage verbouwen tot mantelzorgwoning? Dan kan je soms een (verhoogde) hypotheek sluiten.

Vraag de bank of hypotheekverstrekker wat er mogelijk is. Je kan geen hypotheek krijgen voor de aankoop van een kant-en-klare mantelzorgwoning.

Blijverslening

Bij veel gemeenten kan je een 'blijverslening' aanvragen. Je leent dan een bedrag tegen een lage rente. Deze voordelige lening is bedoeld om een woning levensloopbestendig te maken, zodat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen. In sommige gemeenten mag je deze lening ook gebruiken voor een mantelzorgwoning. Meer informatie vind je op de website van MantelzorgNL.

Huur vragen

Je kan huur vragen voor de mantelzorgwoning of hoofdwoning. Op de website van de huurcommissie kan je berekenen hoeveel huur redelijk is. Maak een huurcontract waarin je met elkaar de afspraken vastlegt. Op de website van de Rijksoverheid staat wat er in een huurcontract moet staan. Soms kan de bewoner van de mantelzorgwoning huurtoeslag krijgen. De regels hiervoor staan op de website van de Belastingdienst. Je hoeft inkomsten uit verhuur van de mantelzorgwoning niet op te geven bij de Belastingdienst (zie ook hoofdstuk 6).

Verzekering

Zorg dat de mantelzorgwoning verzekerd is met een opstal- en inboedelverzekering.
Heb je een schuur of garage verbouwd tot mantelzorgwoning? Of is de mantelzorgwoning aan de hoofdwoning gebouwd? Dan kan je de mantelzorgwoning meeverzekeren op je bestaande verzekering van de hoofdwoning.

Heb je een losse mantelzorgwoning geplaatst, dan moet je een aparte verzekering afsluiten voor de mantelzorgwoning. Vraag de verzekeraar naar de mogelijkheden. En vertel er altijd bij dat het om een tijdelijke mantelzorgwoning gaat..

Altijd toestemming vragen bij hypotheek
Heb je een hypotheek op de hoofdwoning? Vraag dan altijd vooraf toestemming aan de bank of hypotheker om een mantelzorgwoning te plaatsen. Zo voorkom je problemen. De bank of hypotheker heeft jou onder bepaalde voorwaarden een lening gegeven. Deze afspraken zijn vastgelegd in de hypotheekakte. Hierin staat vaak dat je geen grote aanpassing aan de woning mag doen zonder toestemming. Houd je je niet aan de afspraken in de hypotheekakte? Dan kan de geldverstrekker in het ergste geval de lening intrekken.

6. Eigendom en belasting

Ben je de eigenaar van de grond waarop de mantelzorgwoning staat? Dan ben je ook automatisch de eigenaar van de mantelzorgwoning. Dit heeft gevolgen voor de inkomstenbelasting en de onroerendezaakbelasting. Wil je andere afspraken maken over het eigenaarschap, dan moet je dit bij de notaris regelen.

Grondeigenaar is eigenaar van de mantelzorgwoning

De eigenaar van de grond waarop de mantelzorgwoning staat, is automatisch ook de eigenaar van de mantelzorgwoning. Zelfs als iemand anders de mantelzorgwoning heeft betaald. Wil je dit anders regelen, dan moet je naar de notaris. Die kan uitleg geven over de verschillende opties *(recht van opstal, erfpacht of vruchtgebruik)* en de afspraken vastleggen.

Inkomstenbelasting

Een mantelzorgwoning plaatsen kan gevolgen hebben voor je inkomstenbelasting. Als je eigenaar bent van de hoofdwoning én mantelzorgwoning, dan ziet de Belastingdienst één van deze woningen als een 'tweede woning'. Hierover betaal je meer belasting. Op de website van de Belastingdienst vind je meer informatie over de gevolgen van de mantelzorgwoning voor de inkomstenbelasting. Je kan ook advies vragen aan een belastingadviseur.

Voorbeeld

De ouders van Rosa hebben een mantelzorgwoning in hun tuin laten plaatsen. Zij gaan zelf hierin wonen. Rosa gaat met haar partner in de hoofdwoning wonen. Zij betalen huur aan haar ouders.

De Belastingdienst ziet de mantelzorgwoning als de eigen woning van de ouders. Deze valt in box 1 van hun inkomstenbelasting. De Belastingdienst ziet de hoofdwoning als tweede woning. Hierover betalen de ouders (hogere) inkomstenbelasting in box 3.

Je hoeft eventuele inkomsten uit verhuur van de mantelzorgwoning niet op te geven bij de Belastingdienst. De mantelzorgwoning is een tweede woning en telt mee bij je vermogen in box 3. Hierover betaal je al belasting. Meer informatie hierover vind je op de website van de Belastingdienst.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De mantelzorgwoning is een onroerende zaak. De gemeente stuurt daarom twee aanslagen voor de onroerendezaakbelasting (OZB): één voor de hoofdwoning en één voor de mantelzorgwoning. De eigenaar van de woning ontvangt de aanslag en moet deze betalen.

WOZ-waarde

Bij het bepalen van de WOZ-waarde moet de gemeente er rekening mee houden dat de

mantelzorgwoning een tijdelijke woning is. Daarom moet de WOZ-waarde lager zijn dan die van een vergelijkbare vaste woning. Als je denkt dat de gemeente een te hoge WOZ-waarde heeft gegeven aan de mantelzorgwoning, kan je bezwaar maken bij de gemeente. Op de website van de Waarderingskamer vind je meer informatie over de WOZ-waarde van de mantelzorgwoning.

7. Adres, uitkeringen en toeslagen

Je kunt bij de gemeente een apart huisnummer voor de mantelzorgwoning aanvragen. Je moet dan wel aan voorwaarden voldoen. Een eigen huisnummer heeft voor- en nadelen. Het kan gevolgen hebben voor uitkeringen en toeslagen.

Eigen huisnummer aanvragen

Een mantelzorgwoning kan meestal een (tijdelijk) eigen huisnummer krijgen. Dit vraag je aan bij de gemeente. De gemeente kijkt dan of de mantelzorgwoning voldoet aan de regels uit de Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG).

In deze regels staat dat de mantelzorgwoning moet hebben:

- een eigen toegang vanaf de openbare weg, een erf. Of een gedeelde toegang zoals een portiek, galerij of trappenhuis;
- een eigen toegangsdeur die van binnen en buiten op slot kan;
- een eigen woon(slaap)kamer;
- een eigen keuken met aanrecht, aan- en afvoer voor water en een aansluitpunt voor een kooktoestel;
- een eigen toilet en badkamer voorzien van douche of bad.

Voor- en nadelen van eigen huisnummer

Heeft de mantelzorgwoning een eigen huisnummer, dan krijg je voor dat adres aparte rekeningen voor gemeentelijke belastingen, afvalheffing en levering van elektriciteit en gas. Je kan dus hogere kosten krijgen.

Als de mantelzorgwoning geen eigen huisnummer heeft, is er sprake van een gezamenlijke huishouding. Hierdoor kan je lagere uitkeringen of toeslagen krijgen. Ook kan het recht op huishoudelijke hulp vanuit de gemeente wegvallen.

Financiële gevolgen van samenwonen op een adres

Op hetzelfde adres wonen kan financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld voor de AOW, bijstandsuitkering en toeslagen.

AOW

De AOW heeft een gehuwdenpensioen en een ongehuwdenpensioen. Welk pensioen je krijgt, hangt af van je woonsituatie. Als je samenwoont en een gezamenlijke huishouding vormt, ontvang je het gehuwdenpensioen. Op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) kun je checken welke AOW je ontvangt in jouw situatie.

Voor ouders en kinderen die samen op één adres wonen, gelden aparte regels. Woont jouw alleenstaande ouder in een mantelzorgwoning op jouw adres? Dan ontvangt jouw ouder een ongehuwdenpensioen. Dit geldt ook als jij samenwoont met een parter of gezin.

Bijstandsuitkering
Hoeveel bijstand je krijgt, hangt mede af van het inkomen van degene met wie je samenwoont. Je kan een 'gezamenlijke huishouding' hebben of 'kostendeler' zijn. Lees hier meer over de hoogte van de bijstandsuitkering.

Toeslagen
Door samenwonen kunnen toeslagen lager worden of stoppen. Denk hierbij aan zorgtoeslag, huurtoeslag of kinderopvangtoeslag. Dat komt omdat je soms elkaars toeslagpartner of medebewoner wordt. Het inkomen en het vermogen van de andere persoon tellen dan ook mee bij het bepalen van de hoogte van de toeslagen.

Meer informatie over de gevolgen van samenwonen voor uitkering of toeslag vind je op de website van het Juridisch Loket.

8. Waar kan je terecht voor hulp en advies?

Heb je vragen over de mantelzorgwoning? Je kan bij verschillende organisaties terecht voor hulp en advies. Dit zijn: de gemeente, het steunpunt mantelzorg in je gemeente, de financieel adviseur, de notaris of de omgevingsjurist. Met algemene vragen kan je ook bij de Mantelzorglijn terecht.

De gemeente, voor regels en vergunningen

De gemeente kan je helpen met informatie over regels en vergunningen. Vraag naar de afdeling die gaat over bouwen en vergunningen.

Steunpunt mantelzorg

Bij het steunpunt mantelzorg in jouw gemeente kan je terecht voor informatie over de regels voor mantelzorgwoningen in de gemeente. Het steunpunt kan ook informatie geven over voorzieningen voor mantelzorgers in de gemeente.

Financieel adviseur, voor geldzaken en belastingen

Een financieel adviseur kan advies geven over de financiering van de mantelzorgwoning. Maar ook over de gevolgen voor belastingen. Bijvoorbeeld: de WOZ-waarde, inkomstenbelasting of erf- en schenkbelasting. Het helpt als de financieel adviseur al eerder te maken had met een mantelzorgwoning. Vraag daarnaar als je een financieel adviseur zoekt.

Notaris, voor eigendom en het vastleggen van afspraken

Een notaris kan:

- afspraken op papier zetten over het eigendom van de mantelzorgwoning;
- de gevolgen van de mantelzorgwoning voor het testament en schenkingen met je bespreken en zo nodig vastleggen in een testament;
- wensen en behoeftes over zorg in de toekomst vastleggen in een levenstestament;
- contracten opstellen met de afspraken over kosten, onderhoud en gebruik van de mantelzorgwoning.

Het helpt als je een notaris hebt die ervaring heeft met mantelzorgwoningen. Vraag hiernaar als je een notaris zoekt.

De Mantelzorglijn, voor algemene vragen

Heb je een algemene vraag, dan kan een medewerker van de Mantelzorglijn je vaak antwoord geven. Als je speciale vragen hebt, verwijzen we vaak naar specialisten, zoals de financieel adviseur, de belastingadviseur, de notaris of de jurist.

Wil je dat iemand meedenkt over jouw situatie?
Stel je vraag aan de medewerkers van de Mantelzorglijn.
De Mantelzorglijn is elke werkdag open van 9.00 - 17.00 uur.

Bellen
Bel de Mantelzorglijn op 030 760 60 55.

WhatsApp
Stuur een WhatsApp bericht naar 06 27 23 68 54.

E-mail
Stuur een e-mail naar mantelzorglijn@mantelzorg.nl